

Tartu Riikliku Ülikooli nõukogu o t s u s
2. veebruarist 1979.a.

ÜLIKOOI TEADUSLIKU TÖÖ TULEMUSTEST 1978.a.

Kuulanud ära teadusprorektor prof. H.Metsa aruande teadusliku töö tulemustest TRÜ-s 1978.a. ning järgnenud sõnavõttud, Tartu Riikliku Ülikooli nõukogu leiab, et 1978.a. joosul on teadustöö alal saavutatud märkimisväärsed tulemused. Tõsist tööd on tehtud uurimistöös arendamiseks vastavalt nõuetele, mis on esitatud TRÜ-le seoses ülikooli arvamisega NSVL juhtivate kõrgkoolide hulka NLKP KK ja MN ühismäärusega 6. aprillist 1978.a. nr. 271 "Teadusliku uurimistöö efektiivsuse tõstmiseks kõrgkoolides".

1978.a. tehti ülikoolis teaduslikku uurimistööd 212 teema raames plaanipäraselt. Kõik lõpetamisele kuulunud 22 tööd on õigeaegselt lõpetatud. Eesti NSV parimate lõpetatud teaduslike tööde hulka on arvatud 10 TRÜ-s tehtud uurimust (juhendajad prof. Ago Künap, prof. Jaan Rebane, prof. Karl-Samuel Rebane, prof. Viktor Palm, prof. Akivo Lenzner, prof. Atko Viru, prof. Ülo Lepik, dots. Henni Kallak, dots. Albert Paltser, van.-õpet. Toomas Tenno).

Jätkub teadusliku töö kontsentreerumine. Uuritavate teemade arv vähenes 4,7%. Töötati välja ülikooli teadusliku arengu 32 põhisuunda. Nende suundade sisubiseks funktsioneerimiseks tuleb kõigi suundade osas välja töötada perspektiivse arengu programmid ja näha ette nende realiseerimiseks vajalikud vahendid. Suurenenud on koordineeritud teemade arv ja osatähtsus. Üleliidulistesse koordinaatsiooniplaanidesse kuulub 59,4% uuritavatest teemadest (1977.a. 52,2%, 1976.a. 42,7%).

Mõnevõrra kasvas teaduslike publikatsioonide üldmaht - 1,5% võrreldes eelmise aastaga, vähenenud on aga artiklite arv. 1978.a. on TRÜ teadlased avaldanud 1458 artiklit (1977.a. - 1577), 24 monograafiat (1977.a. - 29), 28 õpikut (1977.a. - 19) (seoses publikatsioonide litsentsi vähenemisega).

1978.a. organiseeris TRÜ 10 teaduslikku konverentsi, sealhulgas 1 üleliidulise ja 5 vabariiklikku.

Ülikooli töötajad esitasid 1978.a. 22 taotlust autoritunnistuse saamiseks (1977.a. - 21), seadi 6 autoritunnistust (1977.a. samuti 6). Aruandeaastal osales ülikool 1 vabariiklikul, 3 üleliidulisel ja 1 rahvusvahelisel näitusel.

Lepinguliste uurimistööde osas tuleb põhitendentsina märkida temaatika jätkuvat kontsentreerimist. Eelmise aastaga võrreldes on lepingute arv vähenenud 13,6%, samal ajal on aga nende kesk-

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

654314240

mine aastamaht 25 % võrra suurenenud. Lepingulise töö akteeritud mahus ja töö täitjate arvus on märgata teatud stabiliseerumist (seoses palgafondi litsentsi vähenemisega). 1978.a. näitajad ei erine oluliselt vastavatest 1977.a. omadest.

Aruandeaastal tugevnes märgatavalt ülikooli materjal-tehniline baas teadusliku aparatuuri osas, kuid kaugeltki kõik vajadused ei ole veel rahuldatud. Senisest efektiivsemalt tuleb kasutada seni olemasolevat aparatuuri.

Möödunud aastast enam on kaitstud väitekirju. 1978.a. kaitses doktoriväitekirja 5 õppejõudu (1977.a. - 1), kandidaadiväitekirja 18 ülikooli töötajat ja aspiranti (1977.a. - 13).

Mõnevõrra tõusis aspirantuuri edukus, aruandeaastal esitas või kaitses väitekirja tähtjaks 75 % aspirantuuri lõpetajatest, 1977.a. - 70,8 %.

Märkimisväärsete saavutuste kõrval on ülikooli teadustöös mitmeid puudusi. Võrreldes eelmise aastaga on vähenenud õppejõudude osavõtt probleemlaboratooriumide tööst. Tunduvalt väiksem on üliõpilaste osavõtt lepingulisest uurimistööst. Samuti ei ole oma võimalusi üliõpilaste teaduslikku töösse kaasahaaramisel piisavalt realiseerinud ÜKTUB. Endiselt töötab ülikoolis õppejõude, kes ei osale teadustöös ning leidub veel mõningaid individuaalteemasid.

Aspirantuuri edukat lõpetamist 1978.aastal ei suutnud kindlustada matemaatilise statistika ja programmeerimise kateeder (juhataja dotsent Lembit Kivistik), loogika ja psühholoogia kateeder (juhataja dotsent Uno Siimann), füüsilise geograafia kateeder (juhataja dotsent Ants Raik) ning eksperimentaalfüüsika kateeder (juhataja prof. Karl-Samuel Rebene).

Rahuldavaks ei saa lugeda kateedrite tööd aspirandikandidaatide valimisel. Sageli võetakse aspirantuuri keskpärase võimekusega isikuid. Suur on aspirantuurist väljalangevus (teaduskonnakirurgia, kriminaalõigus ja -protsessi kateedrid). Aspirantuuri efektiivsusele ning teaduslike juhendajate aruannetele ei pöörata teaduskonnanõukogudes veel vajalikku tähelepanu. Aspirantide juhendajaks määratakse õppejõude, kelle aspirandid korduvalt ei ole toime tulnud oma ülesannetega. Paljud kateedrid ei hoolitse selle eest, et väitekirjade teemad oleksid lülitatud ülikooli tähtsamate tööde plaani, millest aga ei ole võimalik kaitsmisele esitada.

Tartu Riikliku Ülikooli nõukogu o t s u s t a b:

1. Kinnitada ülikooli 1978.a. teadusliku töö aruanne.

2. Juhindude teadusliku töö edasisel arendamisel Tartu Riiklikus Ülikoolis NLKP XXV kongressi otsustest, NLKP KK ja NSVL MN ühismäärusest nr. 271, 6.apr.1978.a. ja teistest direktiivdokumentidest.
  3. 1.aprillilike 1979.a. töötada välja ülikooli teadusliku töö 32 põhisuuna arengu programmid ja materiasal tehniliste vahendite arendamise perspektiivplaan.
  4. Süvendada koostööd teaduste akadeemiate ja teiste teadussuustega, eriti ENSV TA-ga.
  5. Teaduskondadel pöörata rohkem tähelepanu teadustöö tulemuste vahetule ja kiirele juurutamisele.
  6. Suurendada üliõpilaste ja õppejõudude osa problemlaboratooriumide töös.
  7. Üliõpilaste tsükliliseks kaasatõmbamiseks teadustöösse rakendada üliõpilasi Füüsika-Keemiateaduskonnas vähemalt 5% ja teistes vähemalt 10% ulatuses iga sõlmitava lepingu palgafondist.
  8. Dekaanidel ja kateedrijuhatajatel
    - a) süstemaatiliselt tegelda aspirandikandidaatide reserviga, senisest paremini suunata üliõpilaste teaduslikku uurimistööd, valmistada ette teaduslikuks tööks võimekaid ja perspektiivseid noori aspirantuuri astumiseks.
    - b) tagada aspirantuurist väljelangevuse otsustav vähenemine;
    - c) vähemalt kord semestris arutada teaduskonna nõukogudes aspirantuuri efektiivsust, kuulata kateedrijuhatajate ja teaduslike juhendajate aruandeid, järjekindlalt viia ellu 1978.a. teaduskondade poolt aspirantuuri olukorra parandamiseks kavandatud abinõud;
    - d) kanda kõigi aspirantide väitekirjateemad ülikooli tähtsamate tööde plaani;
    - e) veelgi nõudlikumalt kontrollida aspirantide ja doktoritöö lõpetamiseks vanemteaduri kohtadele üleviidud õppejõudude tööd;
    - f) tagada õppejõudude intensiivsem osavõtt üliõpilaste teadustöö juhendamisest.
  9. Antud otsuse täitmise kontroll panna TRÜ teadusprorektorile.
- Vastu võetud TRÜ Nõukogu koosolekul 2. veebruaril 1979.a.
Saadetakse teadmiseks ja täitmiseks

" " veebruaril 1979.a.

I. Maaros
I. Maaros

TRÜ teaduslik sekretär

